

Nr. 264 *** NIEUWS VAN HER EN DER *** januari 2018
Uitgave van het Afrika-Europa Netwerk E-mail: cubr@knr.nl
Web: www.afrikaeuropanetwerk.nl

Belangenverstrengelingen in de RD Congo

Officieel eindigde het mandaat van de Congolese president Joseph Kabila in december 2016. Maar in plaats van een nieuwe start onder een nieuwe politieke leiding is 2017 voor de meeste Congolezen een jaar geworden van toenemende onderdrukking en verarming.

Het jaar 2016 was hoopvol geëindigd: er lag een politiek akkoord tussen de regering en de oppositie. Het was na moeizame onderhandelingen onder vasthoudende bemiddeling van de katholieke bisschoppen-conferentie tot stand gekomen. Het voorzag in een overgangperiode met een premier en een gemengd samengesteld toezichtorgaan, met als hoofddoel de voorbereiding van algemene verkiezingen in 2018. Maar Kabila weigerde zijn handtekening te zetten onder de afspraken.

Terwijl een groot deel van de bevolking leeft in onbeschrijflijke armoede, baadt de elite rond Kabila zich in weelde. De presidentiële familie beschikt over een fortuin van naar schatting 15 miljard dollar, terwijl de begroting van de Congolese staat amper 5 miljard dollar bedraagt. De *Panama- en Paradise Papers* hebben licht geworpen op de verstrengeling van de belangen van de Kabila-clan en multinationale ondernemingen. Vanwege de onthullingen ontsloeg de wereldwijd opererende Canadees-Zwitserse mijnonderneming Glencore in november 2017 de topman van de koperdivisie Mistakidis en enkele van zijn medebestuurders.

De belangrijkste bezitting van Glencore in Congo is de Katanga Copper Company-mijn, een van de grootste koper-kobalt mijnen ter wereld. De koop kwam tot stand dankzij bemiddeling van Dan Gertler, een Israelische zakenman die nauwe banden heeft met Kabila. Hij zorgde ervoor dat de entreebonus voor de KCC-mijn aan de Congolese staat zonder gegronde reden met liefst 440 miljoen dollar (tot 140 miljoen) werd verlaagd. De hele deal riekte zozeer naar corruptie dat de Canadese beurswaakhond OSC een onderzoek begon.

Alleen met gecombineerde druk van binnenuit én buitenaf zal het mogelijk zijn aan dit wanbeheer van de staat een einde te maken. (Bron: Nieuwsbrief 29 - januari 2018 - van de Werkgroep Congo-Nederland)

Klimaatlimme landbouw komt maar niet van de grond

Klimaatlimme landbouwtechnieken vinden maar langzaam ingang in de wereldwijde landbouw. De VN Voedsel- en Landbouworganisatie pleit voor een stimuleringsbeleid.

De Zimbabwaanse boer Handrixious Zvomarima was verrast dat zijn bonenplanten het goed deden op grond die hij niet geploegd had, terwijl andere boeren nauwelijks opbrengst hadden als gevolg van droogte door El Niño. Hij was overgestapt op niet-kerende grondbewerking, een methode uit de klimaatlimme landbouw die gestimuleerd wordt door de VN Voedsel-en

Landbouworganisatie (FAO). De FAO wil op deze manier de productiviteit verhogen en boeren weerbaarder maken tegen de klimaatverandering. Daarnaast moeten de klimaatslimme methoden waar mogelijk de uitstoot van broeikasgassen terugdringen.

Onderzoekers pleiten voor een snelle introductie van klimaatslimme landbouwtechnieken, omdat de klimaatverandering de landbouwproductie bedreigt. Tot de innovatieve technieken behoort ook de introductie van zaden en veerassen die beter tegen klimaatverandering kunnen, tijdige weersinformatie en weerindex-verzekeringen.

Diverse landen die het Klimaatakkoord van Parijs in 2015 ondertekenden, hebben landbouw opgenomen in hun nationale ontwikkelingsplannen en klimaatstrategie. De wereldwijde kosten voor klimaataanpassing in de landbouw worden geschat op 7 tot 12,6 miljard dollar per jaar. Maar slechts 2,5 procent van de publieke financiering voor het klimaat gaat naar landbouw. Het grootste deel van de financiering zal dus moeten komen uit private bronnen, waardoor het dringend noodzakelijk is dat landbouwmarkten goed gaan functioneren in Afrika. Momenteel is Afrika een netto-voedselimporteur, met jaarlijks meer dan 50 miljard dollar aan import.

Het concept 'klimaatslimme landbouw' is niet onomstreden. Een aantal industrielanden (met name de VS) en een aantal agribusinessbedrijven zijn momenteel de belangrijkste promotors van het concept. Sommige overheden en ngo's maken zich zorgen dat klimaatslimme landbouw zich gaat vertalen in verplichtingen voor ontwikkelingslanden om een 'oneerlijke mitigatielast' op hun schouders te nemen. Hun landbouwsystemen hebben het minst bijgedragen aan het klimaatprobleem, terwijl mitigatieverplichtingen hun mogelijkheden om zich effectief aan te passen aan de klimaatverandering, kunnen hinderen. (Bron: IPS, 12/1/2018)

Minder doden door schonere manier van koken

In een jaar tijd zijn meer dan 30 miljoen gezinnen in ontwikkelingslanden op een gezond kooktoestel overgeschakeld. Koken op open vuur kost jaarlijks miljoenen mensenlevens.

In 2016 zijn er 30,8 miljoen schone en/of efficiënte kooktoestellen verspreid. Dat staat in een nieuw vooruitgangsrapport van de *Global Alliance for Clean Cookstoves*. De Alliantie stelde zich in 2010 tot doel om tegen 2020 100 miljoen gezinnen op schone kooktoestellen te laten overschakelen. Door de forse groei van 2016 staat de teller ineens op 80 miljoen. De toegang tot schone kookvuren maakt deel uit van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen die de VN tegen 2030 willen realiseren.

Koken op open vuur vervuult de lucht in huis. Door die luchtvervuiling sterven jaarlijks minstens 4 miljoen mensen, zegt de Wereldgezondheidsorganisatie. Dat is meer dan aids, malaria en tbc bij elkaar. Vooral vrouwen en kinderen worden getroffen. Wereldwijd koken nog altijd drie miljard mensen op een ongezond vuur, de meeste in Azië en Afrika ten zuiden van de Sahara.

De *Global Alliance for Clean Cookstoves* opereert onder de vleugels van de Verenigde Naties. In de alliantie werken bedrijven, overheden en niet-gouvernementele organisaties samen om het aanbod van schone kookvuren en brandstoffen in ontwikkelingslanden sneller te laten groeien en ook de vraag aan te wakkeren via campagnes. Zo haalt een wekelijks televisieprogramma in Kenia rond schoon koken op de grootste zender drie miljoen kijkers per week. (Bron: IPS, 30/12/2017)